

Χριστούγεννα

Ο εορτασμός των Χριστουγέννων στις 25 Δεκεμβρίου έλαβε καθολική μορφή στα μέσα του 4ου αιώνα μ.Χ, πρώτα στη Δύση και μετά στην Ανατολή. Μέχρι τότε η Γέννηση του Ιησού εορταζόταν στις 6 Ιανουαρίου μαζί με τη Βάπτιση κατά την εορτή των Θεοφανείων. Η Αρμενική Εκκλησία δεν δέχθηκε την αλλαγή και διατήρησε την παλαιότερη παράδοση, την οποία ακολουθούν σήμερα όσες Εκκλησίες ακολουθούν το Παλαιό ημερολόγιο (Ιουλιανό). Για πρώτη φορά τα Χριστούγεννα καθιερώθηκαν ως αργία με τον Ιουστινιάνειο Κώδικα (529/534).

Με δεδομένο ότι στα Ευαγγέλια δεν αναφέρεται η ακριβής ημερομηνία της γέννησης του Ιησού, η καθιέρωση της 25ης Δεκεμβρίου ως ημέρας εορτασμού των Χριστουγέννων θα πρέπει να συνδέεται, σύμφωνα με μια θεωρία, με τον εορτασμό του χειμερινού ηλιοστασίου (Βρουμάλια) από τους ειδωλολάτρες της ρωμαϊκής επικράτειας, αλλά και των γενεθλίων του Μίθρα, του ανίκητου Ήλιου (*Dies Natalis Solis Invicti*), που είχε καθιερωθεί επί αυτοκράτορα Αυρηλιανού το 275μ.Χ. Νωρίτερα, οι Ρωμαίοι γιόρταζαν τα Σατουρνάλια (17-23 Δεκεμβρίου), όπου επικρατούσε κλίμα γενικής ευφορίας και ανταλλάσσονταν δώρα.

Σύμφωνα με τις απόψεις που αντλούν επιχειρήματα από την ιστορία των θρησκειών, η Εκκλησία διεκδίκησε την 25η Δεκεμβρίου ως ημέρα των Χριστουγέννων για να ασκήσει πολεμική με τα κηρύγματά της κατά των εθνικών και αιρετικών. Σύμφωνα με άλλες θεωρίες, η 25η Δεκεμβρίου ως ημέρα γέννησης του Χριστού προκύπτει από σειρά ημερολογιακών υπολογισμών, που έχουν λάβει υπόψη τους Πατερικά κείμενα και Παλαιοδιαθηκικές Πηγές.

Πάντως, η προσπάθεια εύρεσης του ακριβούς χρόνου της Γέννησης του Χριστού ξεκίνησε αρκετά νωρίς και έχει οδηγήσει σε διαφορετικά συμπεράσματα. Κάποιοι την τοποθετούν τη νύχτα της 19ης προς την 20η Απριλίου, άλλοι τον Ιανουάριο, ο Κλήμης

ο Αλεξανδρέυς στις 18 Νοεμβρίου, ενώ σύμφωνα με τον Κυπριανό
ο Χριστός γεννήθηκε στις 28 Μαρτίου.

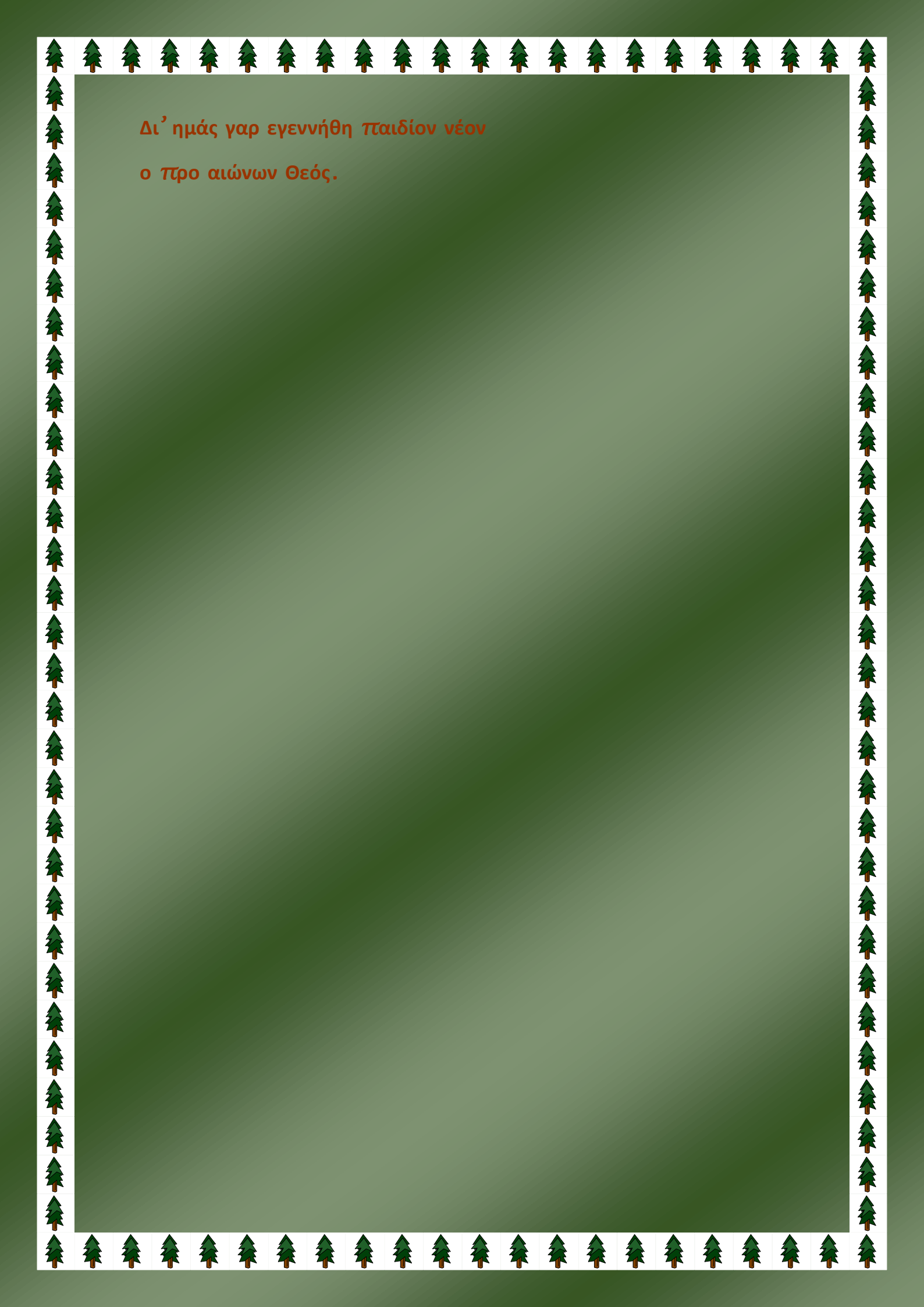
Η εκκλησιαστική ακολουθία των Χριστουγέννων ψάλλεται στις
εκκλησίες νωρίς το πρωί, κατά το ξημέρωμα. Είναι πανηγυρική και
γεμάτη λαμπρούς ύμνους των μεγάλων υμνογράφων της
εκκλησίας, όπως του Ιωάννου Δαμασκηνού, του Ρωμανού του
Μελωδού και του Κοσμά Μαΐουμά.

Απολυτίκιο

Η Γέννησίς σου Χριστέ ο Θεός ημών
ανέτειλε τω κόσμω το φως το της γνώσεως
εν αυτή γαρ οι τοις άστροις λατρεύοντες
υπό αστέρος εδιδάσκοντο
Σε προσκυνείν τον ήλιον της δικαιοσύνης
και Σε γινώσκειν εξ ύψους ανατολήν
Κύριε δόξα Σοι.

Κοντάκιο (σύνθεση Ρωμανού του Μελωδού)

Η Παρθένος σήμερα
τον Υπερούσιον τίκτει
και η Γή το σπήλαιον
τω απροσίτω προσάγει
Άγγελοι μετά ποιμένων δοξολογούσι
Μάγοι δε μετά αστέρος οδοιπορούσι

Δι' ημάς γαρ εγεννήθη παιδίον νέον
ο προ αιώνων Θεός.